

"Ey insanlar! Bilen, bildiğini söylesin. Bilmeyen de "Allah en doğrusunu bilir." desin. Zira insanın bilmediği konuda "Allah en doğrusunu bilir" demesi de bir ilimdir."

Mesrûk'tan şöyle rivayet edilmiştir: Abdullah b. Mes'ûd -radiyallahu anh-'ın yanına gitmiştik. O bize şunları söyledi: "Ey insanlar! Bilen, bildiğini söylesin. Bilmeyen de "Allah en doğrusunu bilir. desin. Zira insanın bilmediği konuda "Allah en doğrusunu bilir" demesi de bir ilimdir. Allah Teâlâ, Peygamber'i -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur: "De ki: Kur'ân'ı tebliğden ötürü sizden bir ücret istemiyorum. Ben, kendiliğinden bir şeyler uydurup size tekellüfe girenlerden de değilim."

[Sahih Hadis] [Buhârî rivayet etmiştir]

Hadisin manası: Eğer bir insan bildiği bir şeyden sorulursa onu gizlemesin, insanlara beyan etsin. Ama bilmediği bir şeyden sorulduğunda da "Allah en doğrusunu bilir." desin cevap vermek için tekellüfe girmesin. Zira insanın bilmediği konuda "Allah en doğrusunu bilir." demesi de bir ilimdir. Yani insanın bilmediği şey konusunda "Allah en iyi bilir." demesi ilimdir. Çünkü ben bilmiyorum diyen ve bilmeyen gerçek âlimdir. O kendi kadrihin ne kadar olduğunu bilir, makamının derecesini bilir ve cahil olduğunu bilir, bilmediği bir şey için de "Allah en doğrusunu bilir." dedi. Müslim'deki lafızda: "Çünkü O, sizden biriniz için bilmediğini bilmiyorum demek hususunda "Allah en iyi bilir" demeyi en iyi bilendir. Manası: Bir kişinin ilmi için en güzel, en tam ve en faydalı olan bilmediği bir şey için "Allah en iyi bilir." demesidir. Ardından İbn Mes'ûd -radiyallahu anh- Allah Teâlâ'nın şu sözünü delil olarak kullanmıştır: (De ki: Kur'ân'ı tebliğden ötürü sizden bir ücret istemiyorum. Ben, kendiliğinden bir şeyler uydurup size tekellüfe girenlerden de değilim.) Yani: Size getirdiğim vahiy sebebiyle sizden bana bir şey vermenizi istemiyorum. Ben size hayrı gösteriyorum ve sizi Allah -Azze ve Celle-'ye davet ediyorum. Ben tekellüfe girenlerden de değilim. Size zorluk çıkaran ve ilimsiz konuşanlardan değilim. Sonuç olarak: Şüphesiz ki kişiye işin ehli olması hariç fetva vermesi caiz değildir. Ancak Allah Teâlâ o kimseyi insanlara fetva vererek ve irşad ederek dosdoğru yola hidayet bulmaları için bir önder tayin ederse o başkadır. Eğer Allah dilemezse fetva vermedeki cüreti ona fayda vermez, dünyada ve ahirette onun üzerine vebal olur. Mataliu'l-Envâr alâ Sıhâh'il-Asâr: (4/439). İbn Useymin'in Riyazu's-Salihin Şerhi: (6/391,392)

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

